

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

ការបង្ហាញពីប្រវត្តិសាស្ត្រ : គម្រោងស្តីពីការសិក្សាប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ
វគ្គបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្ហាញថ្នាក់ថ្នាក់ស្តីពីការបង្រៀនប្រវត្តិសាស្ត្រ
កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់បឋមសិក្សា

២៧ មិថុនា-៧ កក្កដា ២០០៧

បណ្ណាល័យព្រឹទ្ធសភា ភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ការបង្រៀនស្តីពីប្រទេសកម្ពុជាដល់ប្រជាជនប្រចាំប្រទេស នៅវិទ្យាល័យកូនសហរដ្ឋអាមេរិក មីរ៉ូម ម៉ារីណូស្ទីន

សេចក្តីផ្តើម

ដោយក្រឡេកមើលត្រឡប់ទៅក្រោយ ខ្ញុំកត់សម្គាល់ឃើញថា ខ្ញុំកំពុងបង្រៀនប្រជាជន
កម្ពុជាពេញមួយអាជីពរបស់ខ្ញុំ ។ បទពិសោធន៍ទីមួយរបស់ខ្ញុំចំពោះការងារដំបូងនៅក្នុងមជ្ឈមណ្ឌល
អប់រំមនុស្សពេញវ័យនៅឆេនិកាឌី Schenectady ក្នុងទីក្រុងញូយ៉ក New York នៅដើម
ទសវត្សរ៍ឆ្នាំ១៩៨០ ។ ជនភៀសខ្លួន កម្ពុជាម្នាក់បានប្រាប់សិស្សទាំងអស់នៅក្នុងថ្នាក់រៀនរបស់
យើងអំពីបទពិសោធន៍របស់គាត់ក្នុងនាមជាក្មេងម្នាក់ ដែលធំធាត់ក្រោមរបបខ្មែរក្រហម ។ ក្នុងការ
ប៉ុនប៉ងរក្សាកូនស្រីរបស់ខ្លួនឲ្យមានសុវត្ថិភាព ម្តាយរបស់នាងបានប្រាប់ក្មេងស្រីនេះមិនឲ្យនិយាយ
ហេតុដូច្នោះហើយនាងក៏ក្លាយជាមនុស្សមិនអាចនិយាយបានអស់រយៈពេលបីបួនឆ្នាំ ។ សម្រាប់សិស្ស
កម្ពុជារូបនេះ ការនិយាយភាសាអង់គ្លេស ទោះបីជាប្រឈមមុខនឹងខុសក្តីក៏ដោយ ក៏ផ្តល់ឲ្យនាងនូវ
ឱកាសដើម្បីចែករំលែកវិបត្តិផ្លូវចិត្តរបស់នាងនៅក្នុងបរិស្ថានមួយប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ។ នៅពេល
នោះ ខ្ញុំផ្ទាល់ក៏ជាស្រីវ័យក្មេងមួយរូប ហើយខ្ញុំបានដឹងអំពីប្រទេសកម្ពុជា និងអ្វីដែលបានកើតឡើង
នៅទីនោះមានតែតិចតួចប៉ុណ្ណោះ ។ ប៉ុន្តែជាច្រើនឆ្នាំក្រោយមក ខ្ញុំនៅតែចង់ចាំរឿងរបស់នាងនិងកន្លែង
ដែលយើងអង្គុយនៅពេលនាងប្រាប់យើងអំពីបទពិសោធន៍របស់នាង ។

កាលពី១៤ឆ្នាំកន្លងទៅ ខ្ញុំបង្រៀននៅវិទ្យាល័យឡូវើល (Lowell) ក្នុងទីក្រុងឡូវើល នៃរដ្ឋ
ម៉ាសាឈូសេតស៍ (Massachusetts) ។ វិទ្យាល័យឡូវើលមានសិស្សប្រហែល៣ពាន់៤រយនាក់
ហើយគឺជាវិទ្យាល័យធំជាងគេលំដាប់ទី២នៅក្នុងរដ្ឋនេះ ។ វិទ្យាល័យនេះក៏ជាវិទ្យាល័យមួយក្នុង
ចំណោមវិទ្យាល័យ ដែលមានសិស្សចម្រុះពូជសាសន៍ច្រើនជាងគេបំផុត នៅក្នុងរដ្ឋមិចស៊ិកូ

(Commonwealth) ដោយរួមមាន៤០ ភាសាដែលត្រូវបាននិយាយនៅក្នុងផ្ទះរបស់សិស្ស ។ ទីក្រុង ឡូរ៉ែលមានសហគមន៍ជនជាតិខ្មែរច្រើនជាងគេលំដាប់ទី២ នៅក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិក ។ យោងតាម នាយកដ្ឋានអប់រំ ចំនួនសិស្សប្រហែល២៩ ភាគរយគឺជាជនជាតិអាស៊ី ហើយចំនួនភាគច្រើនលើសលប់ នៃក្រុមនេះគឺជាអាណិកជនខ្មែរសញ្ជាតិអាមេរិកាំង ។ បន្ថែមលើសនេះទៀត វិទ្យាល័យនេះមានសិស្ស អន្តោប្រវេសន៍ជាច្រើន ហេតុដូច្នេះ ទើបមានកម្មវិធីសិក្សាភាសាអង់គ្លេសជាភាសាទីពីរ ។ អ្នក ចំណូលថ្មីជាច្រើនគឺមកពីប្រទេសកម្ពុជា ។ អ្នកផ្សេងទៀតមកពីសាធារណរដ្ឋឌូមីនីកាំង (Dominican Republic) ប្រទេសលីបេរីយ៉ា (Liberia) និងប្រទេសប្រេស៊ីល (Brazil) ។ ៦០ ភាគរយ នៃក្រុមសិស្សទាំងនេះត្រូវបានចាត់ទុកថាមានចំណូលទាប ។

វគ្គសិក្សាថ្មីមួយ : ប្រទេសកម្ពុជា : វប្បធម៌និងជម្លោះ

ពីឆ្នាំកន្លងមក ខ្ញុំបានស្នើទៅប្រធាននាយកដ្ឋានរបស់ខ្ញុំថា ខ្ញុំបង្រៀនវគ្គសិក្សាស្តីពីប្រទេស កម្ពុជា ។ ខ្ញុំធ្លាប់បានបង្រៀនរួចហើយនូវវគ្គសិក្សារបស់អង្គការ ការប្រឈមមុខនឹងប្រវត្តិសាស្ត្រ និងខ្លួនឯង ដែលជាកម្មវិធីសិក្សា ដែលទទួលស្គាល់ជាលក្ខណៈជាតិដើម្បីបង្រៀនអំពីយុត្តិធម៌សង្គម និងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ហើយជាពិសេសគឺហូឡូខូសត៍ (Holocaust) ។ បទពិសោធន៍បង្រៀន របស់ខ្ញុំអំពីហូឡូខូសត៍ ធ្វើឲ្យខ្ញុំពិចារណានូវលទ្ធភាពទៅលើវគ្គសិក្សាអំពីប្រទេសកម្ពុជា ។ ដោយរួម មានសិស្សចំនួន៣០ ភាគរយដែលមានដើមកំណើតជាជនជាតិខ្មែរ វគ្គសិក្សាបែបនេះហាក់ដូចជា មានភាពសមរម្យនិងចាំបាច់ ។ វិទ្យាល័យឡូរ៉ែលមានថ្នាក់ភាសាខ្មែរដែលបង្រៀនដោយគ្រូជនជាតិ ខ្មែរសញ្ជាតិអាមេរិកាំង ។ ខ្ញុំបានដឹងថា វគ្គសិក្សាស្តីពីប្រវត្តិសាស្ត្រនិងវប្បធម៌របស់ប្រទេស កម្ពុជាក្នុងត្រីមាស វាអាចទាក់ទាញតំណាងកំរៃនៃអង្គការសិស្សប្រសិនបើវាទទួលបានជោគជ័យ ។ ហើយប្រសិនបើវាអាចទាក់ទាញក្រុមសិស្សចម្រុះនេះបាន ខ្ញុំចាំបាច់ត្រូវស្វែងរកមធ្យោបាយដើម្បី បញ្ចូលសិស្សទាំងអស់ និងធ្វើឲ្យពួកគេចាប់អារម្មណ៍ពិតប្រាកដចំពោះប្រទេសនិងវប្បធម៌ ដែលពួក គេបានដឹងតិចតួច ។

បញ្ហាពីខាងក្រៅវិញវគ្គសិក្សានេះ

បញ្ហាមួយចំនួន ដែលកើតចេញពីគ្រូបង្រៀននិងបុគ្គលិកអំពីការផ្តល់ឲ្យនូវវគ្គសិក្សានេះ ។ បញ្ហាទី១គឺថា គ្រូជាច្រើន (អ្នកផ្តល់ដំបូន្មានទៅលើការណែនាំនិងបុគ្គលិកដទៃទៀត) ជឿថា នេះគឺ ជាថ្នាក់រៀនដែលមានតែសិស្សខ្មែរសញ្ជាតិអាមេរិកាំងទេ ដែលអាចទទួលបានផលប្រយោជន៍ ។ ខ្ញុំចាំបាច់ត្រូវតែបំបាត់រឿងដែលមិនពិតនេះ ចេញពីក្នុងចំណោមអ្នកផ្តល់ដំបូន្មានទៅលើការណែនាំ ជាពិសេស ក្នុងចំណោមបុគ្គលិកដទៃផ្សេងទៀត ដែលជឿថាវគ្គសិក្សានេះគឺសម្រាប់តែក្មេងជំទង់

ជនជាតិខ្មែរសញ្ជាតិអាមេរិកាំង និងដែលមានសារសំខាន់ចំពោះតែក្នុងជំនង់ជនជាតិខ្មែរសញ្ជាតិ អាមេរិកាំងប៉ុណ្ណោះ ។ នៅក្នុងន័យនេះ វាបានជួយដល់ខ្ញុំដែលមិនមែនជាជនជាតិខ្មែរ ។ ខ្ញុំអាច ពន្យល់បានថា ថ្នាក់រៀននេះមិនមែនស្តីតែពីប្រទេសកម្ពុជាទេ ប៉ុន្តែផ្ទៃរៀនដែលគ្របដណ្តប់នៅ ក្នុងថ្នាក់នឹងមានលក្ខណៈជាសកល ទូទាំងពិភពលោក និងពាក់ព័ន្ធក្នា ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត មានការមិន ទុកចិត្តគ្នា រវាងបុគ្គលិកដែលជាជនជាតិខ្មែរនិងបុគ្គលិកដែលមិនជាជនជាតិខ្មែរ ហើយដែលបង្រៀន វគ្គសិក្សានេះ ។ ដោយផ្អែកលើទស្សនៈរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ខ្ញុំបាននិយាយជាមួយគ្រូបង្រៀនភាសា ខ្មែរនិងបុគ្គលិកជំនួយដទៃទៀត អំពីប្រវត្តិរបស់ខ្ញុំក្នុងការបង្រៀនអំពីហ្សឺណូស៊ីត និងប្រវត្តិរៀនសូត្រ របស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកអប់រំចេញមកពីវគ្គសិក្សាទៅលើការប្រឈមមុខនឹងប្រវត្តិសាស្ត្រនិងខ្លួនឯង ។ ខ្ញុំបានពន្យល់ថា ខ្ញុំមិនមែនជាអ្នកជំនាញទៅលើប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាទេ ខ្ញុំមិននិយាយភាសាខ្មែរ ហើយខ្ញុំដឹងអំពីកម្រិតព្រំដែនរបស់ខ្ញុំទៅលើប្រវត្តិសាស្ត្រនេះ ។ ជំនួសមកវិញ ជំនាញរបស់ខ្ញុំគឺខាង គរុកុសល្យនិងការផ្តល់ការបង្ហាត់បង្រៀន ។ ខ្ញុំបានពន្យល់បន្ថែមថា វគ្គសិក្សាអំពីហ្សឺណូស៊ីតត្រូវបាន បង្រៀននៅជុំវិញពិភពលោក ហើយដោយគ្មានការរំពឹងគិតទុកថា គ្រូបង្រៀនគួរតែជាជនជាតិ ដើមឡើយ ។ ការពិត វាចាំបាច់ដែលថា ការសម្រាប់ជំនួយនិងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ មិនត្រូវ បានមើលឃើញថាជាបញ្ហារបស់“ពួកគេ” ទេ ប៉ុន្តែជំនួសមកវិញ វាក៏ជាបញ្ហាដែលមានការពាក់ព័ន្ធជា សាកលសម្រាប់មនុស្សទាំងអស់ ។ សហសេរិករបស់ខ្ញុំម្នាក់ដែលរស់នៅក្រោមរបបខ្មែរក្រហមបាន ប្រាប់ខ្ញុំថា គាត់គ្រាន់តែបង់ឲ្យមានការធានាឡើងវិញថា ខ្ញុំនឹងមិនបង្រួមប្រទេសកម្ពុជាឲ្យនៅត្រឹម ប្រវត្តិសាស្ត្រស្តីពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍នោះទេ ប៉ុន្តែត្រូវមើលរាល់ទិដ្ឋភាពផ្សេងៗ អំពីវប្បធម៌ និងប្រវត្តិសាស្ត្រខ្មែរដែលមានលក្ខណៈសម្បូររបបនិងរស់រវើក ។ បុគ្គលិកខ្មែរជាច្រើនក្លាយជាអ្នក ជំនាញចំពោះវគ្គសិក្សាហើយទាំងខ្លួនជាវគ្គនៅក្នុងថ្នាក់រៀនរបស់ខ្ញុំ ។ បញ្ហាទី៣ ដែលកើតឡើង ហើយដែលខ្ញុំនៅតែតស៊ូនៅឡើយគឺភាពស្មើគ្នា ។ អ្នកខ្លះជំនាញថា ប្រសិនបើសាលារៀនផ្តល់វគ្គ សិក្សាស្តីពីប្រទេសកម្ពុជា តើមិនគួរមានវគ្គសិក្សាដែលផ្តល់ឲ្យស្តីពីទ្វីបអាហ្វ្រិក ឬក៏បទពិសោធន៍ របស់ជនជាតិអាហ្វ្រិកសញ្ជាតិអាមេរិកាំង ឬក៏សាធារណរដ្ឋឌីណារីកាំងទេ? នៅក្នុងន័យនេះ ខ្ញុំមើលឃើញថា ថ្នាក់រៀននេះជាការចាប់ផ្តើមទៅលើកម្មវិធីសិក្សាពីសង្គម ដែលមានការកែប្រែ ជាលក្ខណៈសាកល ដែលជាកម្មវិធីសិក្សាក្នុងសតវត្សរ៍ទី២១ និងរួមបញ្ចូលភាពចម្រុះដែលបង្កើត ឡើងបានជាសហរដ្ឋអាមេរិក ។

ការពិនិត្យមើលទៅលើកម្មវិធីសិក្សា

ខាងក្រោមនេះគឺជាសេចក្តីសង្ខេបត្រូវស្រាវជ្រាវ ទៅលើកម្មវិធីសិក្សា ដែលខ្ញុំបានបង្កើតសម្រាប់ ថ្នាក់រៀន។ កម្មវិធីនេះកំពុងតែត្រូវបានសាកល្បងនិងកែសម្រួលនៅឡើយ។ វាផ្អែកយ៉ាងទូលាយ ទៅលើកម្មវិធីសិក្សារបស់អង្គការ ការប្រឈមមុខនឹងប្រវត្តិសាស្ត្រនិងខ្លួនឯង។

◆អត្តសញ្ញាណ : រួមមានការសម្រាប់សម្គាល់អត្តសញ្ញាណ ប្រភពកំណើតអំពីឈ្មោះ របស់សិស្ស ការអានស្តីពីអត្តសញ្ញាណបានមកពីវគ្គសិក្សារបស់អង្គការ ការប្រឈមមុខនឹងប្រវត្តិ សាស្ត្រនិងខ្លួនឯង ការដកស្រង់ចេញពីអក្សរសិល្ប៍ ព័ត៌មានស្តីពីអ្នកដទៃ អត្តសញ្ញាណជាតិ។

◆ការបង្កើតក្រុម/ការកសាងជាតិ : ដល់ប៉ះពាល់នៃការប្រកាន់ទៅលើក្រុមជាក់លាក់មួយ និងបុរេនិម្ម័យ អំណាចរបស់ពាក្យបន្សាត់ ខ្លួនរបស់យើងនិងអ្នកដទៃ ការកសាងជាតិ អាណានិគម និយម/ចក្រពត្តិនិយម ការអភិវឌ្ឍន៍នៃគមន៍នយោបាយ។

◆ប្រជាជនខ្មែរ : តើពួកគេមកពីណា? អ្វីទៅជាវប្បធម៌របស់ប្រជាជនខ្មែរ? អរិយធម៌ ដំបូង រួមមានសម័យអង្គរ (ការរុះរើរឿងនិងការធ្លាក់ចុះ) ភូមិសាស្ត្ររួមមានការងារដៃនីតិ(គម្រោង) អាស៊ីអាគ្នេយ៍ អាស៊ី សេចក្តីណែនាំអំពីព្រះពុទ្ធសាសនា។

◆អាណានិគមបារាំង : រួមមានព័ត៌មានស្តីពីអំឡុងពេលរវាងសម័យអង្គរ និងការចូលមក របស់បារាំងក្នុងប្រទេសនៅតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ និងអាណានិគមនិយម។

◆សង្គ្រាមវៀតណាម : កុម្មុយនិស្ត, ហូ ជីមិញ, ការពាក់ព័ន្ធរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក ការទម្លាក់គ្រាប់បែកទៅលើប្រទេសកម្ពុជា សីហនុ, លន់ នល់, សង្គ្រាមស៊ីវិលនៅប្រទេសកម្ពុជា។

◆ប៉ុល ពត និងការកើតឡើងនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ : ការរួបរួមអំណាច មនោ គមន៍វិជ្ជា ប្រភពគំនិត (ពីខាងក្នុងចំពោះកម្ពុជា និងពីខាងក្រៅទៅចំពោះមេ/ប្រទេសចិន)។

◆អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ (ប្រល័យពូជសាសន៍ខ្លួនឯង) :

- ក. ចំនួនប្រជាជនដែលត្រូវបានដេក
- ខ. អ្វីដែលបានកើតឡើង រួមមានរឿងរ៉ាវរបស់អ្នកដែលនៅរស់រានមានជីវិត ការដក ស្រង់ពីកំណត់ប្រវត្តិរឿងរ៉ាវ ខ្សែភាពយន្តឯកសារវាលពិឃាត ខ្សែភាពយន្តឯកសារឆ្នាំទី១ ខ្សែភាពឯកសារស្តីពីកុកូលស្វែង និង ខ្សែភាពយន្តរឿងអ្នកដុំខ្មុយ។
- គ. ការឆ្លើយតបរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក/ការឆ្លើយតបរបស់អង្គការជាតិ

◆បន្ទាប់ពីរបបប្រល័យពូជសាសន៍ : ជំរុំជនភៀសខ្លួន ការចាកចេញពីប្រទេសកម្ពុជា ជន ភៀសខ្លួននៅក្នុងប្រទេសអាមេរិក ប្រទេសកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន

◆ទីក្រុងឡឺវ៉ែល : ទីក្រុងជនអន្តោប្រវេសន៍ មនុស្សរឹយក្មេង/ឪពុកម្តាយអន្តោប្រវេសន៍ ភាពមិនប្រក្រតីនៃការគោរពត្រឡប់ពីការប៉ះទង្គិចដូចជា ក្រុមជនអន្តោប្រវេសន៍ ការមិនចូល

ក្នុងសង្គមរវាងឪពុកម្តាយនិងកូន ការតស៊ូខាងសេដ្ឋកិច្ច (ជាទូទៅចំពោះជនអន្តោប្រវេសន៍ នៅក្នុងទីក្រុង)

◆យុត្តិធម៌បន្ទាប់ពីរបបប្រល័យពូជសាសន៍ : ការក្រឡេកមើលទៅលើសាលាក្តី (ខ្មែរ ក្រហម) សាលាក្តីនីមួយៗ គណៈកម្មការស្វែងរកការពិតនិងផ្សះផ្សាទៅប្រទេសអាហ្វ្រិក ខាងត្បូង ការរស់ឡើងវិញនូវវប្បធម៌ខ្មែរនៅសហរដ្ឋអាមេរិកនិងប្រទេសកម្ពុជា (អាណានិគម ឈន ផុន, រដ្ឋ វិហារព្រះពុទ្ធសាសនា)

◆គម្រោងកម្រិតកំពូល (អាចជាប្រវត្តិសាស្ត្រតាមរយៈការសួរនាំ ប្រវត្តិគ្រួសារ ប្រវត្តិ សមាជិកសហគមន៍ ការពិភាក្សា)

ជាថ្មីម្តងទៀត នេះគឺជាការធានាកំពុងដំណើរការនៅឡើយ ។ វាលំបាកក្នុងការបញ្ចូលអ្វីៗ ទាំងអស់នៅក្នុងនេះ ប៉ុន្តែវាសំខាន់ដែលមិនត្រូវភ្លេចបញ្ចូលអ្វីៗទាំងអស់ដែរ ។ វគ្គសិក្សានេះត្រូវ បានរៀបចំឡើងសម្រាប់វិទ្យាល័យអាមេរិកាំងនិងសិស្សវិទ្យាល័យអាមេរិកាំង ។ វាចាំបាច់ត្រូវមាន ការអំពាវនាវទូលំទូលាយមួយ ។ ឧទាហរណ៍ នៅពេលថ្នាក់រៀនសិក្សាអំពីកុកខ្នុរស្មែរ យើងចំណាយ ពេលមួយផ្នែកធំនៃថ្នាក់រៀន ដើម្បីអានអត្ថបទអំពីការសម្រេចចិត្តថ្មីៗដោយរដ្ឋបាលប៊ូស និងអូប៉ា ទាក់ទងនឹងវិធីសាស្ត្រធ្វើទារុណកម្មដោយរដ្ឋាភិបាលអាមេរិក ។ នៅពេលថ្នាក់រៀន សិក្សាពីអង្គរវត្ត សិស្សត្រូវបានផ្តល់ឲ្យនូវរូបភាពបីបួន និងត្រូវបានស្នើឲ្យវិភាគរូបភាពទាំងនោះដើម្បីបង្កើតជាសម្មតិកម្ម អំពីវប្បធម៌សម័យអង្គរ ។

ថ្នាក់រៀននៅក្នុងសតវត្សរ៍ទី២១

ដើម្បីបង្កើតថ្នាក់រៀនប្រកបដោយភាពស្របគ្នា និងរៀបចំសិស្សសម្រាប់ការអប់រំនិងការ ងារបន្ថែមទៀត វាចាំបាច់ក្នុងការបញ្ចូលជំនាញនិងផ្ទៃរឿងខាងក្រោមនៅក្នុងគម្រោងមេរៀន :

<http://21stcenturyskills.org>

- ◆ ការយល់ដឹងជាសាកល
- ◆ ការច្នៃប្រឌិតនិងការស្រាវជ្រាវ
- ◆ ការគិតបែបវិភាគនិងការដោះស្រាយបញ្ហា
- ◆ ការធានាទំនាក់ទំនងនិងការងារសហការ
- ◆ ការដួចផ្តើមគំនិតនិងការដឹកនាំដល់ខ្លួន
- ◆ ជំនាញខាងសង្គមនិងវប្បធម៌ចម្រុះ
- ◆ ភាពជាអ្នកដឹកនាំនិងការទទួលខុសត្រូវ

◆ ភាពជាពលរដ្ឋល្អនិងការចូលរួមជាលក្ខណៈប្រជាធិបតេយ្យ

ធនធាន

ធនធាននៅសាលាមានកម្រិត ហើយយើងមិនមានថវិកាសម្រាប់ទិញសម្ភារប្រើប្រាស់ទេ ។
ខ្ញុំត្រូវមានការប្រែប្រួលខ្លះៗក្នុងការរៀនសូត្រសិក្សាសិក្សាទានដើម្បីទិញសៀវភៅនិងសម្ភារៈផ្សេងៗ ។

សៀវភៅសិក្សា :

ប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ (១៩៧៥-១៩៧៩) ដោយ ឌី ខាំបូលី
ខ្ញុំក៏ប្រើគេហទំព័រផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ខ្ញុំ ជាប្រភពព័ត៌មានចម្បងសម្រាប់សិស្សរបស់ខ្ញុំ ។ នៅក្នុង
គេហទំព័ររបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំរួមបញ្ចូលព័ត៌មានអំពីការធ្វើដំណើរនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជា
និងវប្បធម៌នៃប្រទេសកម្ពុជា ។

កំណត់ប្រវត្តិ :

មុនដំបូងខ្មែរក្រហមសម្លាប់បាវ៉ាខ្ញុំ ដោយ លឿន អ៊ីន
រស់រានពីវាលពិឃាត ដោយ ហាំង ងើរ

ភាពយន្តឯកសារ :

ខ្សែភាពយន្តឯកសាររឿងវាលពិឃាត, ខ្សែភាពយន្តឯកសាររឿងមន្ទីរស-២១, ខ្សែភាព
យន្តរឿងអ្នកដុំខ្មែរ, ខ្សែភាពយន្តរឿងរុក្ខាស្វា, ខ្សែភាពយន្តរឿងការធ្វើទារុណកម្ម, ខ្សែភាពយន្ត
រឿងឆ្នាំទី១, ខ្សែភាពយន្តរឿងរៀនរាល់ : ប្រវត្តិទូរទស្សន៍, ទារកក្នុងឆ្នាំថ្មី, ខ្សែភាពយន្តរឿង
នៅក្នុងស្រមោលអង្គរវត្ត ។

វាក្ខនៈ :

វាក្ខនៈជាច្រើនមកពីសហគមន៍ខ្មែរទីក្រុងឡូរីវ៉ែល ។ លើសពីនេះទៀត ខ្ញុំមានសំណាងណាស់
ដែលបានឆ្លើយឆ្លងអ៊ីម៉ែលជាមួយសាស្ត្រាចារ្យ ដេវីដ ឆេនលីវ ។ បន្ទាប់ពីបង្រៀន៥ ថ្នាក់ក្នុងមួយ ថ្ងៃ
៥ ថ្ងៃក្នុងមួយសប្តាហ៍ និងធ្វើគម្រោងសិក្សា ព្រមទាំងរៀបចំសម្រាប់ថ្នាក់រៀនរាល់ល្ងាច រួចមក
ខ្ញុំក៏ទទួលបានចម្លើយយ៉ាងរហ័សចំពោះសំណួររបស់ខ្ញុំពីបណ្ឌិត ឆេនលីវ ។ លោកជួយខ្ញុំ
បានយ៉ាងច្រើន ។ សិស្សរបស់ខ្ញុំនិងខ្ញុំក៏ជាអ្នកសិក្សាទាំងអស់គ្នា ។ នៅក្នុងពេលដែលពិភពលោក
កាន់តែមានភាពស្ងួតស្ងាញ យើងធ្វើដំណើរតាមរយៈព័ត៌មានច្រើនសន្លឹកសន្ធាប់ វិធីសាស្ត្រទាក់ទង
គ្នាថ្មីៗ និងបច្ចេកវិជ្ជាដែលមានការផ្លាស់យ៉ាងឆាប់រហ័ស ។ យើងក្រឡេកមើលទៅអតីតកាល

ដើម្បីយល់ដឹងការណែនាំនិងការអត់ធ្មត់ ដែលអាចជួយឲ្យយើងក្រសោបយកអនាគត ដែលប្រកប
ដោយភាពយុត្តិធម៌និងភាពអាណិតស្រឡាញ់ ។

«ចប់»

ប្រែសម្រួលដោយ សូ ហ៊ារីណា

ថ្ងៃទី៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧